

मृत्तृणादिकं चतुर्भिर्मल्लैरुत्किरेदिति सूत्रार्थः ॥ द्वै स्त्यै शब्दसंघातयोः नितरां स्त्यायति संघातद्वयेण सह वर्ततइति निश्चयः यद्वा निर्गत्य शरीरात्स्त्यायति विस्तीर्णी भवतीति निश्चयः पुत्रादिः यद्वा निर्गतो वर्णाश्रमेभ्यो निश्चयः चण्डालादिः निसो गतइति [पा० ४.२.१०४. वा० ४.] वार्तिकेन निस उपसगाद्धतार्थे त्यप् इति काशिकायाम् । अमाशब्दो गृहार्थः सहार्थो वा अमा गृहे सह वा भवो ऽमात्यः अव्ययात्त्यविति [पा० ४.२.१०४.] भवार्थे त्यप् धनिकस्य स्वामिनो धन-गृहादिनिर्वाहकोऽमात्यः । केनापि निमित्तेन कुपितः पुत्रोऽमात्यो वा मे मल्लं मद्वधार्थं यं वलगं निचखान निखातवान् तं वलगमल्लमुत्किरामि उद्धपामि उद्ध-त्यान्यत्र परित्यजामि । इदंशब्दः क्रियाविशेषणम् इदं प्रत्यक्षं यथा भवति तथोद्ध-पामीत्यर्थः ॥ द्वितीयमुत्किरति समानो धनकुलादिभिः सदृशः असमानो न्यूनो ऽधिको वा अन्यत्पूर्ववत् ॥ तृतीयमुत्किरति सबन्धुः कुलशीलादिभिः समानो मातुलपैतृषसेयादिः तद्विपरीतोऽसबन्धुः अन्यत्पूर्ववत् ॥ चतुर्थमुत्किरति सजातः समानजन्मा भ्राता तद्विपरीतोऽसजातः अन्यत्पूर्ववत् ॥ का० [८.५.१.] उत्कृत्यां किरामीति पश्चात्सर्वेभ्य इति । असाधारणैर्मल्लैः पूर्वाक्तक्रमेणोत्किरणं कृत्वा प-श्चात्साधारणेन मल्लेण चतुर्भ्यो गतेभ्य उत्किरेदिति सूत्रार्थः ॥ येयं कृत्या शत्रुभि-रभिचरद्भिः संपादिता वलगवत्तया तामुत्किरामि उद्धृत्य द्वे क्षिपामि ॥ २३ ॥

- a. स्वराडसि सपन्नहा । b. सत्रराडस्यभिमातिहा ।
c. जनराडसि रक्षोहा । d. सर्वराडस्यमित्रहा ॥ २४ ॥

का० [८.५.१३.] स्वराडित्यभिर्मर्शयति (30.) यथाखातं प्रतिमल्लमिति । खन-नक्रमेण चतुर्षु गतेषु यजमानहस्तस्य स्पर्शं चतुर्भिर्मल्लैः कारयेदिति सूत्रार्थः ॥ चत्वारि यज्ञेषु औपरवाणि । तत्र प्रथमम् द्वे प्रथमं गर्तं त्वं स्वराडसि स्वेनैव रा-जतइति स्वराट् स्वयमेव राजमानो भवसि अतः सपन्नहा शत्रुघाती भवेति शे-षः ॥ अथ द्वितीयम् सत्रराट् सत्रेषु द्वादशाह्यादिषु राजतइति सत्रराट् अभिमा-तिहा शत्रुघाती ॥ अथ तृतीयम् जनेषु यजमानेषु राजतइति जनराट् रक्षोहा यज्ञविनाशकराक्षसघाती ॥ अथ चतुर्थम् अमित्रहा शत्रुघाती ॥ २४ ॥